Сборник съдебна практика

M. Bošnjak - Projet d'arrêt v3

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

21 май 2026 година*

„Преюдициално запитване — Държавни помощи — Групово освобождаване на някои помощи в секторите на селското и горското стопанство — Регламент (ЕС) № 702/2014 — Помощ за компенсиране на щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие — Намаляване на размера на помощта при несключване на застраховка, покриваща минимум 50 % от средногодишното производство или свързаните с производството доходи и най-честите климатични рискове в съответната държава членка или регион — Член 25, параграф 9 — Невъзможност за получателя на помощта да сключи изискваната застраховка“

По съединени дела C-52/25 [Binanrier][i] и C-53/25 [Beaudeluc][i]

с предмет две преюдициални запитвания, отправени на основание член 267 ДФЕС от Cour d’appel de Mons (Апелативен съд Монс, Белгия) с актове от 21 януари 2025 г., постъпили в Съда на 28 януари 2025 г., в рамките на производства по дела

RZ,

GT (C-52/25),

AX,

UI (C-53/25)

срещу

Région wallonne,

СЪДЪТ (шести състав),

състоящ се от: A. Kumin, изпълняващ функцията на председател на състава, S. Gervasoni и M. Bošnjak (докладчик), съдии,

генерален адвокат: A. Biondi,

секретар: A. Calot Escobar,

* Език на производството: френски.

[i] Имената на настоящите дела са измислени. Те не съвпадат с истинското име на никоя от страните в производството.

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за белгийското правителство, от P. Cottin, C. Pochet и M. Van Regemorter, в качеството на представители, подпомагани от X. Drion, адвокат,

– за Европейската комисия, от A. Bouquet, C. Kovács и S. Verschraegen, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 15 януари 2026 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалните запитвания се отнасят до член 25, параграф 9 от Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията от 25 юни 2014 година относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 [ДФЕС] (ОВ L 193, 2014 г., стр. 1).

2 Запитванията са отправени в рамките на два спора между, от една страна, по първия спор, RZ и GT (дело C-52/25), и по втория спор, AX и UI (дело C-53/25), и от друга страна, Région wallonne (Валонски регион, Белгия), по повод на обезщетението за вредите, претърпени от тях вследствие на суша.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Съображения 10, 42 и 54 от Регламент № 702/2014, в сила към момента на настъпване на фактите в главните производства и заменен впоследствие, гласят:

„(10) Общите условия за прилагането на настоящия регламент следва да бъдат определени въз основа на набор от общи принципи, с които се гарантира, че помощта подпомага изпълнението на цел от общ интерес, има ясен стимулиращ ефект, че е уместна и пропорционална, предоставя се при пълна прозрачност, че е предмет на контролен механизъм и редовна оценка и не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.

[…]

(42) Тези категории помощи следва по-специално да обхващат […] помощ за управление на рискове и кризи, като например помощ за компенсиране на загубите, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие […]. По-конкретно тези помощи следва да са насочени към укрепване на конкурентоспособността и жизнеспособността на целия селскостопански сектор.

[…]

(54) Доброто управление на рискове и кризи е ключов инструмент за устойчив и конкурентоспособен селскостопански сектор. Първичното селскостопанско производство е изложено на специфични природни, климатични и свързани със здравето рискове и кризи. Поради това помощта за управление на рискове и кризи и помощта за животновъдния сектор следва да се ограничат до [малки и средни предприятия (МСП)], извършващи дейност в първичното селскостопанско производство. Държавните помощи за отстраняване и компенсиране на щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, помощта за борба с болести по животните и вредители по растенията и помощта за заплащане на застрахователни премии следва да бъдат ограничени до подпомагането на бенефициери, които са изправени пред особени трудности, въпреки че са положили разумни усилия за свеждане до минимум на такива рискове. Държавната помощ не трябва да има като ефект насърчаването на бенефициерите да поемат ненужни рискове. МСП, извършващи дейност в първичното селскостопанско производство, следва сами да поемат отговорността за последиците от неблагоразумен избор на производствени методи или продукти“.

4 Член 3 от този регламент е озаглавен „Условия за освобождаване“ и гласи:

„Схемите за помощ, индивидуалните помощи, отпуснати по схеми за помощ, и помощите ad hoc са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграфи 2 или 3 [ДФЕС] и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 [ДФЕС], при условие че отговарят на всички условия, определени в глава I от настоящия регламент, както и на специфичните условия за съответната категория помощи, посочени в глава III от настоящия регламент“.

5 Член 25 от посочения регламент, озаглавен „Помощ за компенсиране на щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие“, предвижда:

„(1) Помощта за компенсиране на извършващи дейност в първичното селскостопанско производство МСП за щети, причинени от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) [ДФЕС] и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—10 от настоящия член и в глава I.

[…]

(9) Помощта, предоставяна по настоящия член, се намалява с 50 %, освен ако се предоставя на бенефициери, които са сключили застраховка, покриваща минимум 50 % от тяхното

средногодишно производство или свързаните с производството им доходи и статистически най-честите климатични рискове в съответната държава членка или регион, за които се осигурява застрахователното покритие.

[…]“.

Белгийското право

6 Член 6 от Arrêté du gouvernement wallon, du 23 août 2018, considérant comme une calamité agricole la sécheresse d’août 2016 à juin 2017, délimitant l’étendue géographique de cette calamité et déterminant l’indemnisation des dommages (Постановление на валонското правителство за приемане на сушата от август 2016 г. до юни 2017 г. за селскостопанско бедствие, за определяне на географския обхват на това бедствие и за обезщетяването на вредите) (Moniteur belge от 4 септември 2018 г., стр. 68445, наричано по-нататък „Постановлението от 23 август 2018 г.“), предвижда:

„За целите на обезщетението сумите по член [5] се намаляват с петдесет процента, ако претърпялото вреди лице не е сключило застраховка срещу климатични рискове, покриваща най-малко петдесет процента от неговото производство“.

Споровете в главните производства, преюдициалните въпроси и производството пред Съда

7 Жалбоподателите в главното производство, чиито земеделски стопанства се състоят от постоянни и временни ливади, както и от тревни площи, предназначени за изхранване на добитък, са претърпели вреди в периоди на суша, настъпили между август 2016 г. и юни 2017 г. С Постановлението от 23 август 2018 г. валонското правителство (Белгия) признава тази суша за селскостопанско бедствие, което дава право на обезщетение съгласно националното право. Жалбоподателите в главното производство предявяват искания за обезщетение на това основание.

8 На 31 октомври 2018 г. управителят на провинция Люксембург (Белгия) предлага на жалбоподателите в главното производство да се предоставят обезщетения в размер, намален наполовина, в съответствие с член 6 от Постановлението от 23 август 2018 г. с мотива, че не са сключили застраховка срещу климатични рискове, покриваща поне 50 % от тяхното производство.

9 Жалбоподателите в главното производство оспорват основателността на това предложение, като поддържат, че наличните в Белгия застраховки не дават възможност земеделските стопанства да бъдат покрити от риска от суша. С две решения от 10 декември 2018 г. управителят на провинция Люксембург все пак предоставя на жалбоподателите в главното производство обезщетение в намален наполовина размер.

10 С две решения от 15 март 2021 г. Cour d’appel de Liège (Апелативен съд Лиеж, Белгия) отхвърля жалбата на жалбоподателите в главното производство срещу двете решения на управителя на провинция Люксембург с мотива, че член 6 от Постановлението от 23 август 2018 г. е в съответствие с член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014, съгласно който помощта се намалява с 50 %, освен ако се предоставя на бенефициери, които са сключили застраховка, покриваща минимум 50 % от тяхното средногодишно производство или

свързаните с производството им доходи и статистически най-честите климатични рискове в съответната държава членка или регион. Тъй като най-честото климатично събитие в Белгия била градушката и в тази държава членка съществували застраховки, покриващи рисковете, свързани с този вид климатично събитие, този съд приема, че за жалбоподателите в главното производство е било възможно да сключат такава застраховка.

11 С решения от 19 януари 2023 г. Cour de cassation (Касационен съд, Белгия) отменя тези две съдебни решения с мотива, че Cour d'appel de Liège (Апелативен съд Лиеж) не е взел предвид доводите на жалбоподателите в главното производство, че им е било невъзможно да сключат застраховка срещу градушка, тъй като тя не покрива вредите, причинявани на постоянните и временните ливади.

12 Делата са препратени към запитващата юрисдикция Cour d'appel de Mons (Апелативен съд Монс, Белгия). Пред тази юрисдикция жалбоподателите в главното производство изтъкват, от една страна, че към момента на настъпване на разглежданите периоди на суша в Белгия не е било възможно да се застрахова земеделско стопанство срещу такъв риск. От друга страна, макар несъмнено да съществуват застраховки, покриващи риска от градушка, жалбоподателите в главното производство нямали достъп до тях, тъй като не било възможно земеделските им земи да бъдат застраховани срещу такъв риск предвид особените им характеристики. Те считат, че член 6 от Постановлението от 23 август 2018 г. е дискриминационно, тъй като не позволява на земеделските производители да докажат, че не са били в състояние да застраховат повече от половината от производството си срещу съответния риск и дори срещу статистически най-често срещания в Белгия климатичен риск.

13 Запитващата юрисдикция си поставя въпроса за обхвата на член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014 и за съответствието на член 6 от Постановлението от 23 август 2018 г. с тази разпоредба. В това отношение тя отбелязва, че посоченият член 6 не отчита факта, че претърпялото вреди лице може да не е било в състояние да се застрахова срещу специфичния климатичен риск, който му е причинил вреда, в случая суша, или да застрахова земеделското си стопанство от други климатични рискове.

14 При тези обстоятелства Cour d'appel de Mons (Апелативен съд Монс) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Приложим ли е член 25, [параграф] 9 от [Регламент № 702/2014], който предвижда, че помощта за компенсиране на извършващи дейност в първичното селскостопанско производство МСП за щети, причинени от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, се намалява с 50 %, освен ако помощта се предоставя на бенефициери, които са сключили застраховка, покриваща минимум 50 % от тяхното средногодишно производство или свързаните с производството им доходи и статистически най-честите климатични рискове в съответната държава членка или регион, за които се осигурява застрахователното покритие, ако помощта е предназначена да компенсира земеделските производители за щети, причинени от климатично събитие, което се счита за природно бедствие (в случая суша) и не е сред статистически най-честите климатични рискове в съответната държава членка (в случая [Кралство] Белгия)?

2) Прилага ли се предвиденото в този член [25] намаление, ако помощта е предназначена да компенсира земеделските производители за щети, причинени от климатично събитие, което се счита за природно бедствие (в случая суша) и не е сред климатичните рискове, за които съществува налично в съответната държава членка (в случая [Кралство] Белгия) застрахователно покритие, въпреки че съществуват застраховки, покриващи други, статистически по-често срещани климатични рискове (в случая градушка), които земеделският стопанин, бенефициер на помощта, е могъл да сключи?

3) Допуска ли същият член съответната държава членка да не намали помощта, предназначена за компенсиране на земеделските стопани за щети, причинени от климатично събитие, което се счита за природно бедствие, когато бенефициерът на помощта докаже, че видът на стопанството му (в случая постоянни и временни ливади, както и тревните площи, предназначени за изхранване на добитък, а не за култури) не може да бъде застрахован в съответната държава членка (в случая [Кралство] Белгия) срещу статистически най-често срещаните климатични рискове поне до 50 % от средното годишно производство или от свързаните с производството на неговото стопанство доходи?“.

15 С решение от 24 февруари 2025 г. на председателя на Съда дела C-52/25 и C-53/25 са съединени за целите на писмената фаза на производството и на съдебното решение.

По преюдициалните въпроси

По първия и втория въпрос

16 С първия и втория си въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014 трябва да се тълкува в смисъл, че помощ, предназначена да обезщети МСП, извършващо дейност в първичното селскостопанско производство, за вреда, причинена от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, трябва да бъде намалена наполовина, когато това МСП не е застраховано срещу статистически най-честите климатични рискове в съответната държава членка или регион, при положение че целта на съответната помощ е да обезщети вреда, причинена от такова климатично събитие, което, от една страна, не спада към тези рискове и от друга страна, не представлява риск, който може да бъде застрахован в тази държава членка или в съответния регион.

17 Съгласно член 25, параграф 1 от Регламент № 702/2014 помощта за компенсиране на извършващи дейност в първичното селскостопанско производство МСП за щети, причинени от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС, и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, предвидени в параграфи 2—10 от посочения член 25.

18 Сред така посочените разпоредби е член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014, съгласно който помощта, предоставяна по този член 25, се намалява с 50 %, освен ако се предоставя на бенефициери, които са сключили застраховка, покриваща минимум 50 % от тяхното

средногодишно производство или свързаните с производството им доходи и статистически най-честите климатични рискове в съответната държава членка или регион, за които се осигурява застрахователното покритие.

19 За да се отговори на тези въпроси, следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика, за да се тълкува разпоредба от правото на Съюза, трябва да се вземе предвид не само нейният текст, но и контекстът ѝ, както и нейната цел (вж. в този смисъл решение от 13 ноември 2025 г., JYSK, C-117/24, EU:C:2025:872, т. 23 и цитираната съдебна практика).

20 Що се отнася до текста на член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014, в него се уточнява, че помощта, предоставяна по този член 25, се намалява по принцип наполовина, освен ако получателят е сключил застраховка, покриваща „минимум 50 % от [неговото] средногодишно производство или свързаните с производството [му] доходи“ и, по отношение на покритите рискове, „статистически най-честите климатични рискове в съответната държава членка или регион […]“.

21 По този начин в тази разпоредба са посочени двете кумулативни условия, на които трябва да отговаря застраховката, която получателят на помощ трябва да е сключил, за да не бъде намален наполовина размерът на тази помощ. В нея изобщо не са упоменати климатичният риск, от който конкретно произтича вредата, въз основа на която се предоставя на помощ, нито сключването на застраховка, покриваща именно този риск. Ето защо от граматическото тълкуване на член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014 следва, че нито въпросът какво е естеството на климатичния риск, от който конкретно произтича подлежаща на обезщетяване вреда, нито въпросът дали действително е било възможно този конкретен риск, в случая суша, бъде застрахован, са релевантни, когато следва да се провери дали съответната помощ трябва да бъде намалена наполовина въз основа на тази разпоредба. Единствената проверка, която компетентните национални органи са длъжни да извършат в този контекст, се състои в това да се провери дали потенциалният получател на помощта е сключил застраховка, отговаряща на посочените по-горе условия, и по-специално дали се е застраховал срещу риск, който е сред статистически най-честите рискове в съответната държава членка или регион.

22 Такова тълкуване съответства изцяло на целта на член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014.

23 Както е видно от съображение 54 от този регламент, помощите за компенсиране на щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, се вписват в рамките на добро управление на рискове и кризи и имат за цел да подпомогнат МСП, които са изправени пред особени трудности, въпреки че са положили разумни усилия за свеждане до минимум по-специално на климатичните рискове, на които е изложено първичното селскостопанско производство. От съображения 10 и 42 от посочения регламент следва също, че такива помощи трябва да имат ясен стимулиращ ефект, като същевременно укрепват конкурентоспособността и жизнеспособността на целия селскостопански сектор на Съюза.

24 По този начин целта на намаляването, предвидено в член 25, параграф 9 от този регламент, се състои в това да се насърчат МСП, извършващи дейност в първичното селскостопанско производство, да сключват застраховки, покриващи климатичните рискове, на които са изложени в най-голяма степен в статистически план. Като обвързва предоставянето на пълния размер на помощта с условието потенциалните ѝ получатели да са сключили

застраховка, която може да сведе до минимум финансовите последици от предвидимите климатични рискове за селскостопанската им дейност, законодателят на Съюза се стреми да намали икономическата зависимост на съответните МСП от селскостопанските помощи, предоставяни в рамките на схемите за компенсиране на щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, като същевременно ограничи като цяло общия размер на тези помощи.

25 Впрочем намаляването наполовина, въз основа на член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014, на размера на помощ, предоставена за вреда, причинена от климатично явление, при положение че, от една страна, такова явление не спада към статистически най-честите климатични рискове в съответната държава членка или регион, и от друга страна, не може да се сключи застраховка срещу него в тях, не изглежда да е в противоречие с тази цел. Напротив, ако се приеме, че при такова положение размерът на помощта не може да бъде намален наполовина спрямо получателя ѝ, това би довело до опасност от смекчаване на общия стимулиращ ефект върху целия сектор на първичното селскостопанско производство в полза на възможно най-пълно застрахователно покритие.

26 С оглед на изложените по-горе съображения на първия и втория въпрос следва да се отговори, че член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014 трябва да се тълкува в смисъл, че помощ, предназначена да обезщети МСП, извършващо дейност в първичното селскостопанско производство, за вреда, причинена от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, трябва да бъде намалена наполовина, когато това МСП не е застраховано срещу статистически най-честите климатични рискове в съответната държава членка или регион, при положение че целта на съответната помощ е да обезщети вреда, причинена от такова климатично събитие, което, от една страна, не спада към тези рискове и от друга страна, не представлява риск, който може да бъде застрахован в тази държава членка или в съответния регион.

По третия въпрос

27 С третия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014 трябва да се тълкува в смисъл, че помощ, предназначена да обезщети МСП, извършващо дейност в първичното селскостопанско производство, за вреда, причинена от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, трябва да бъде намалена наполовина, когато това МСП не е било в състояние да сключи застраховка, отговаряща на условията на посочената разпоредба за вида на стопанството си, като се има предвид наличното на съответния застрахователен пазар предлагане.

28 От точка 21 от настоящото решение е видно, че член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014 само посочва двете условия, на които трябва да отговаря застраховката, която получателят на помощ, предоставена по този член 25, трябва да е сключил, за да не бъде тази помощ намалена наполовина в съответствие с тази разпоредба.

29 По този начин текстът на член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014 сам по себе си не позволява да се прецени дали, преди да намалят дадена помощ в съответствие с тази разпоредба, компетентните национални органи са длъжни да проверят дали с оглед на наличното на застрахователния пазар предлагане получателят на помощта действително е бил в състояние да сключи застраховка за вида на стопанството си, отговаряща на предвидените в тази разпоредба условия. По-специално този текст не дава възможност да

се направи недвусмислен извод, че намаляването наполовина на помощта, предвидено като общо правило, не се прилага, когато получателят няма достъп до такава застраховка. При тези обстоятелства отговорът на третия въпрос изисква телеологично тълкуване на този член 25, параграф 9.

30 В това отношение, както е видно от точка 24 от настоящото решение, целта на предвиденото в тази разпоредба намаляване се състои в това да се насърчат МСП, извършващи дейност в първичното селскостопанско производство, да сключват застраховки, покриващи климатичните рискове, на които са изложени в най-голяма степен в статистически план, така че да се намали икономическата им зависимост от селскостопанските помощи, предоставяни в рамките на схемите за компенсиране на щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие.

31 В рамките на добро управление на рискове и кризи, сключването на застраховка, отговаряща на условията, предвидени в член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014, е част от разумните усилия, които с основание могат да се изискват от МСП, извършващи дейност в първичното селскостопанско производство, за да се сведат до минимум финансовите последици от предвидимите климатични рискове за тяхната дейност. Когато получателят на помощта не е положил такива усилия и не е застраховал надлежно своето стопанство, съществената намаляване на помощта, предвидено в член 25, параграф 9 от този регламент, е обосновано като пряка последица от това поведение.

32 Както обаче отбелязва по същество генералният адвокат в точки 28 и 29 от заключението си, подобна последица не може да се наложи в изключителната хипотеза, в която на съответния пазар не е налице застраховка, отговаряща на изискванията на член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014. В този случай получателят на помощта не може да бъде упрекнат, че не е положил всички разумни усилия, за да сведе до минимум финансовите последици от предвидимите климатични рискове за дейността си, като сключи такава застраховка. Всъщност този получател не е бил в състояние по своя собствена инициатива да намали икономическата си зависимост от схемите за обезщетяване, така че целта за стимулиране, на която се основава намаляването на помощта, става безпредметна. Този извод се потвърждава и от обстоятелството, че получателят на помощта остава изложен на всички финансови последици от щетите, които е претърпял и които исканата от него помощ може да компенсира.

33 От това следва, че помощ, предоставена на основание член 25 от Регламент № 702/2014, не трябва да се намалява в съответствие с разпоредбите на параграф 9 от този член 25, когато е установено, че с оглед на наличното на застрахователния пазар предлагане получателят на помощта не е бил в състояние да сключи застраховка за вида на стопанството си, отговаряща на предвидените в тази разпоредба условия. При необходимост получателят на помощта следва да установи фактическите и правните обстоятелства, доказващи наличието на такова положение.

34 В това отношение е необходимо да се уточни, от една страна, че такова тълкуване на член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014 не противоречи на изискването за еднакво тълкуване на тази разпоредба. Всъщност, както отбелязва по същество генералният адвокат в точка 33 от заключението си, тя дава възможност да се гарантира, че намаляването на помощта съобразно с посочената разпоредба се прилага въз основа на обективен критерий и в съответствие с изискването за добро управление на рискове и кризи.

35 От друга страна, няма основание да се смята, че подобно тълкуване би могло да доведе до нарушаване на конкуренцията в сектора на първичното селскостопанско производство на Съюза. Напротив, фактът, че помощ, предоставена на основание член 25 от Регламент № 702/2014, не трябва да се намалява в съответствие с разпоредбите на параграф 9 от този член, при положение че получателят на тази помощ не е бил в състояние да сключи застраховка, отговаряща на предвидените в същия параграф 9 условия, може да поправи неблагоприятните последици за извършващите дейност в този сектор МСП, произтичащи от липсата на европейски застрахователен пазар, който да предлага цялостни и уеднаквени застрахователни услуги във всяка държава членка.

36 В случая от акта за преюдициално запитване е видно, че градушката е най-често срещаният климатичен риск в Белгия и че към момента на настъпване на фактите в главното производство на белгийския застрахователен пазар се е предлагало застрахователно покритие срещу този риск. Жалбоподателите в главното производство обаче посочват, че предвид особеностите на стопанствата им, характеризиращи се с постоянни и временни ливади, както и с тревни площи, предназначени за изхранване на добитък, за тях е било невъзможно да сключат застраховка срещу градушка, покриваща най-малко 50 % от тяхното средногодишно производство или от свързаните с производството [им] доходи.

37 Запитващата юрисдикция следва да провери дали с оглед на всички данни, с които разполага, може да се установи, че предвид наличното на застрахователния пазар предлагане, жалбоподателите в главното производство действително не са били в състояние да сключат застраховка, отговаряща на условията по член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014.

38 С оглед на изложените по-горе съображения на третия въпрос следва да се отговори, че член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014 трябва да се тълкува в смисъл, че помощ, предназначена да обезщети МСП, извършващо дейност в първичното селскостопанско производство, за вреда, причинена от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, не трябва да бъде намалена наполовина, когато това МСП не е било в състояние да сключи застраховка, отговаряща на условията на посочената разпоредба за вида на стопанството си, като се има предвид наличното на съответния застрахователен пазар предлагане.

По съдебните разноски

39 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (шести състав) реши:

1) **Член 25, параграф 9 от Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията от 25 юни 2014 година относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 [ДФЕС]**

трябва да се тълкува в смисъл, че

помощ, предназначена да обезщети малко или средно предприятие (МСП), извършващо дейност в първичното селскостопанско производство, за вреда, причинена от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, трябва да бъде намалена наполовина, когато това МСП не е застраховано срещу статистически най-честите климатични рискове в съответната държава членка или регион, при положение че целта на съответната помощ е да обезщети вреда, причинена от такова климатично събитие, което, от една страна, не спада към тези рискове и от друга страна, не представлява риск, който може да бъде застрахован в тази държава членка или в съответния регион.

2) Член 25, параграф 9 от Регламент № 702/2014

трябва да се тълкува в смисъл, че

помощ, предназначена да обезщети малко или средно предприятие (МСП), извършващо дейност в първичното селскостопанско производство, за вреда, причинена от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, не трябва да бъде намалена наполовина, когато това МСП не е било в състояние да сключи застраховка, отговаряща на условията на посочената разпоредба за вида на стопанството си, като се има предвид наличното на съответния застрахователен пазар предлагане.

Подписи